

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 824

van **MARIUS MEREMANS**

datum: 24 augustus 2017

---

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

---

*Zwembaden - Aanwezigheid schimmels*

Uit een artikel van De Morgen van 18 augustus 2017 blijkt dat uit een Nederlandse steekproef wel 79 schimmelgroepen aanwezig zijn in publieke zwembaden. De meeste schimmels zijn gelukkig niet schadelijk voor mensen met een normaal afweersysteem, maar soms treden toch vervelende huid-, haar- en nagelaantastingen op.

Het artikel geeft aan dat er in Vlaanderen geen metingen worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van schimmels in publieke zwembaden. Dat er schimmels aanwezig zijn, valt niet te ontkennen maar we hebben er het raden naar welke schimmels en in welke mate.

Zwemmen is gezond, maar veronderstelt een zekere hygiëne in en rond de zwembaden. Er zijn bijvoorbeeld duidelijke regels over chloorgebruik in het zwemwater en bijhorende controles op de effectiviteit hiervan op de aanwezigheid van bacteriën en virussen. Eens opgelopen, blijken sommige schimmelinfecties moeilijk te bestrijden. De focus ligt dus best op een redelijke beperking van de hoeveelheid potentieel schadelijke schimmels in de publieke zwembaden en andere preventieve maatregelen zoals het goed afdrogen van de voeten na het zwemmen.

1. Klopt het dat we vandaag niet over cijfers beschikken betreffende de aanwezigheid van schimmels in publieke zwembaden?
  - a) Zo we wel over cijfers beschikken, hoe omvangrijk en potentieel problematisch voor de gezondheid is de aanwezigheid van schimmels in de publieke zwembaden? Wordt dit structureel nagegaan? Zijn er acties verbonden aan deze resultaten wanneer ze ongunstig zijn?
  - b) Zo we niet over cijfers beschikken, overweegt de minister metingen uit te voeren naar de hoeveelheid schimmels in de publieke zwembaden om eventuele probleemsituaties op te sporen?
  - c) Worden naast de gangbare controles van de waterkwaliteit ook geregeld stalen genomen van de zwemomgeving, met name van de kadevloeren, de douches en kleedkamers? Wordt hierbij ook de aanwezigheid van schimmels onder de loep genomen?
2. Welke sensibiliseringsacties zijn er vandaag ten aanzien van zwemmers en zwembaduitbaters om schimmelinfecties zoveel mogelijk te vermijden? Is de minister van oordeel dat er nood is aan bijkomende acties?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 824 van 24 augustus 2017

van **MARIUS MEREMANS**

---

1. Het agentschap Zorg en Gezondheid beschikt inderdaad niet over cijfers betreffende het aantal schimmels en schimmelsoorten aanwezig in de Vlaamse publieke zwembaden.

a) De ernst van deze problematiek voor Vlaanderen kan ik niet beoordelen omdat we niet over dergelijke cijfers beschikken.

b) Op dit ogenblik overweeg ik niet om een onderzoek naar het aantal schimmels of schimmelsoorten in de Vlaamse publieke zwembaden uit te laten voeren.

Schimmelsporen zweven in de lucht en groeien het best in een vochtige omgeving. Een vochtige zwembadomgeving is voor schimmels dan ook het ideale milieu om tot ontwikkeling te komen.

Om het infectierisico voor de zwembadgebruikers zo laag mogelijk te houden voorziet de Vlaamse milieuregelgeving (Vlarem) verschillende bepalingen en controlemaatregelen.

Zo moeten de lokalen, de vloeren en alle interne uitrusting in zwembaden vervaardigd zijn uit niet-wateropslopend, gemakkelijk afwasbaar en corrosiewerende materialen om de groei van pathogene micro-organismen zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast moet het hygiënisch onderhoud in het zwembad uitgevoerd worden volgens een vast intern hygiëneplan.

Het zwembadwater zelf moet voldoen aan bepaalde kwaliteitsvereisten en de controleparameters voor een efficiënte zwemwaterdesinfectie, vrij beschikbaar chloor en zuurtegraad, moeten door de exploitant meermaals per dag nagekeken worden. Minimaal maandelijks wordt door een erkend laboratorium ook een vaste set van indicatorparameters voor een goede zwembadwaterkwaliteit geanalyseerd.

Ondanks het gegeven dat schimmels in zwembadwater of in de omgeving geen wettelijk verplichte controleparameter is, ben ik van oordeel dat bij een uitgebalanceerde zwemwaterkwaliteit en een efficiënt hygiënisch onderhoud het risico voor de meest voorkomende bacteriële infecties beheerst is en bijkomende metingen voor schimmels in deze optiek geen meerwaarde hebben.

c) Er is geen wettelijke verplichting voor zwembadinrichting om routinematig controles van kade- en kleedkamervloeren of douche-omgeving uit te voeren.

Volgens de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad (nr. 8364 dd. 4/08/2010) over bacteriologische controles van de omgeving binnen de verzorgingsinstellingen wordt een systematische bacteriologische surveillance van de omgeving niet aanbevolen omdat er hiervoor geen wetenschappelijke evidentie bestaat en er geen criteria voor de interpretatie van de analysesresultaten beschikbaar zijn.

Uitgaande van deze aanbevelingen is het uitvoeren van bacteriologische routinecontroles in een zwembadomgeving weinig zinvol. Oppervlakte controles kunnen uiteraard wel nuttig zijn om gericht een overdracht van micro-organismen uit de omgeving uit te sluiten of de effectiviteit van een reiniging of desinfectie aan te tonen.

2. Sensibiliseringsacties specifiek voor het infectierisico van schimmels worden door mijn administratie op dit ogenblik niet gevoerd.

De gezondheidsrisico's bij zwem- en recreatiewater activiteiten zijn zeer verschillend. Enerzijds kunnen zwembadbezoekers blootgesteld worden aan pathogene micro-organisme maar anderzijds zijn er ook de fysische risico's zoals valincidenten en het risico op verdrinking of bijna verdrinking. Ook kan men via de lucht en het zwemwater blootgesteld worden aan de gebruikte desinfectiemiddelen of hun bijproducten (o.a. trichlooramines, trihalomethanen) en accidenteel aan chloorgas.

Ik ben dan ook van oordeel dat mijn administratie niet enkel moet inzetten op het infectierisico van schimmels, maar dat zij communicatie- en sensibiliseringsacties ruimer moet benaderen.

Zo zal ik samen met mijn administratie en in samenwerking met de Vlaamse Milieumaatschappij de huidige website [www.kwaliteitwater.be](http://www.kwaliteitwater.be) grondig vernieuwen. Om zwembadgebruikers en waterrecreanten beter te informeren over de kwaliteit van het zwembadwater in Vlaanderen zal naast de actuele waterkwaliteit van de erkende zwem- en recreatievijvers en de zwemwaters aan de kust ook de zwemwaterkwaliteit van de vergunde zwembaden in het informatiesysteem opgenomen worden.

Daarnaast wil ik via een reeds ontwikkeld 'hygiëneplan' de zwembadgebruikers informeren over het belang van correct hygiënisch gedrag en ondersteuning bieden om dit gedrag te faciliteren.

Het al dan niet douchen en toiletgebruik voor het zwemmen beïnvloedt sterk de zwembadwater- en luchtkwaliteit in de Vlaamse publieke zwembaden.

Bij het uitwerken van deze sensibiliseringscampagne zal er samenwerking gezocht worden met Sport Vlaanderen en het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid.